

شرط روحانی برای ماندن در برجام: اتحادیه اروپا جای خالی آمریکا را پر کند، ایران می ماند

گروه سیاست: رئیس جمهوری پس از سفر یک روزه به سوئیس، روز گذشته را در وین، پایتخت اتریش گذراند. حسن روحانی پس از پایان سفر خود به سوئیس در توییتی نوشت: «مذاکرات دوستانه و سازنده‌ای با «الن برسه» در برن داشتیم. دو کشور...

صفحه ۲

پنجشنبه ۱۴ تیر ۱۳۹۷ • ۲۱ شوال ۱۴۳۹ • ۶ جولای ۲۰۱۸

تیتراها

مجلس همچنان دنبال تغییرات در کابینه

صفحه ۲

توضیح وزارت بهداشت درباره واردات آمبولانس با ارز دولتی

صفحه ۱۳

فیلتر در خانه اینستاگرام؟

صفحه ۱۳

بازیکن و مربی خارجی بدون ارز دولتی

صفحه ۱۴

ابردزدی پایه علمی ندارد

صفحه ۱۳

۶ صبح؛ ساعت شروع کار ادارات استان تهران

صفحه ۱۳

حرف اول

برجام و دیوان دادگستری

کوروش احمدی • کارشناس حقوق بین‌الملل

جناب دکتر نعمت احمدی که مطالب بسیار خوشان را همیشه می‌خوانم و از آنها بهره می‌برم، مطلبی درباره ارجاع نقض برجام به دیوان بین‌المللی دادگستری نوشته‌اند که به‌عنوان سرمقاله شرق (۱۳ تیر ۹۶) منتشر شده است. من با نظر ایشان درباره امکان ارجاع موضوع به دیوان موافق نیستم و با توجه به حساسیت امر و اجتناب از شکل‌گیری انتظارات غیرواقع‌بینانه از دولت و وزارت خارجه، لازم می‌دانم توضیحات زیر را ارائه کنم. دیوان به دلایل زیر نمی‌تواند نقشی در ارتباط با برجام ایفا کند:

۱- برجام یک معاهده یا یک موافقت‌نامه حقوقی بین‌المللی یا حتی اجرایی نیست که الزام حقوقی برای طرف‌های آن ایجاد کرده باشد و خروج از آن برای آنها دشوار باشد. برجام یک معاهده نیست که به تصویب مجالس کشورهای ذی‌ربط رسیده باشد. سند مربوطه حتی امضای کشورهای ذی‌ربط را هم ندارد. برجام یک تعهد سیاسی و داوطلبانه است. پنج بار در سند برجام تصریح شده که این یک «برنامه عمل داوطلبانه» است. البته این ویژگی حقوقی برجام بیش از هر چیز به سود ایران و مطابق با منافع ایران بوده است؛ چراکه ایران نمی‌توانست و نمی‌توانست تعهداتی برعهده بگیرد که فراتر از تعهداتش مطابق ان‌بی‌تی و دیگر اسناد منع اشاعه (مانند پادمان و پروتکل الحاقی و...) باشد. بنابراین برجام تعهد یا الزام حقوقی برای طرف‌های آن ایجاد نکرده که یکی از آنها بتواند از طریق دیوان، طرف یا طرف‌های دیگر را به انجام تعهدات ناشی از برجام وادار کند.

۲- به‌طورکلی، دخالت دیوان در منازعات در صورت رضایت دولت‌های ذی‌ربط ممکن است. در این مورد قابل تصور نیست که آمریکا صلاحیت دیوان برای رسیدگی به منازعه درباره برجام را بپذیرد.

۳- راه دیگر رجوع به دیوان، قرارداد داشتن طرف‌های ذی‌ربط در زمره کشورهایی است که به‌طور پیشینی صلاحیت اجباری دیوان را پذیرفته باشند. ایران و آمریکا در زمره ۷۰ کشوری که صلاحیت اجباری دیوان را پذیرفته‌اند، نیستند. (آمریکا بعد از رای دیوان علیه آن کشور، در دعوی نیکاراگوئه شناسایی صلاحیت اجباری دیوان را پس گرفت.)

۴- همچنین می‌دانیم که راه دیگر ارجاع یک دعوا به دیوان، پذیرش صلاحیت دیوان در معاهدات و توافقات بین‌المللی به‌عنوان مرجع رسیدگی به اختلافات احتمالی است.

ادامه در صفحه ۱۵

روزنامه

سیف:

بازار ثانویه ارز شروع به کار کرد

گروه اقتصاد: رئیس کل بانک مرکزی گفت: در راستای ساماندهی بازار ارز، اولین روزی است که بازار ثانویه ارز آغاز به کار کرده است. به گزارش ایسنا، ولی‌الله سیف دیروز در شامیه جلسه هیئت دولت این هفته، در جمع خبرنگاران اظهار کرد...

صفحه ۵

سال پانزدهم • شماره ۳۱۸۷ • ۱۶ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

از موج اعتراضی نترسیم

احمد شیرزاد • فعال سیاسی

بعد از آغاز دوره دوم دولت دکتر روحانی، تحولاتی اجتماعی در کشور رخ داد که به تدریج رنگ‌بوی سیاسی نیز به خود گرفت. در دوران احمدی‌نژاد، به‌ویژه دوره دوم او که بعد از وقایع انتخابات دور دهم بود، اصلاح‌طلبان اساسا در فضای رسمی حضور نداشتند و درگیر مسائل ایجادشده برای خود و رهبران سیاسی این جریان بودند. از انتخابات سال ۹۲ به این سو، مطالبات اجتماعی تقریباً پشت سر اصلاح‌طلبان جمع شد و گروه‌های مختلف جامعه که دنبال تغییر بودند، در کنار اصلاح‌طلبان قرار گرفته و صدای آنها را پررنگ کردند. اصلاح‌طلبان در دو انتخابات ۹۲ و ۹۶، به پشتوانه این ظرفیت اجتماعی به حمایت از دکتر روحانی برخاستند و جریان مقابل را ناکام گذاشتند. در سال ۹۴ نیز مجلسی تشکیل شد که تفاوت‌هایی با مجالس سه دوره قبل از آن داشت و در انتخابات خبرگان نیز چند چهره اصلی جریان مقابل، با وجود همه محدودیت‌ها برای نامزدهای منتقد، از رفتن به این مجلس بازماندند. بعد از انتخابات سال گذشته، اما جریانی اعتراضی در کشور شکل گرفت که حاصل چند اتفاق بود. مواضع سرسختانه اصولگرایان در قبال برجام و حضور چهره‌های توانا در مدیریت‌های اجرایی، روی کار آمدن ترامپ و مسائل زیست‌محیطی ایران، بخش‌هایی از جامعه را به سمت نوعی دیگر از مطالبات برد. تابستان سال ۹۶ و بعد از معرفی کابینه از سوی رئیس‌جمهور به مجلس، حرکت «پشیمانم» با همراهی بخش رسانه‌ای اصولگرایان در فضای مجازی کلید خورد. برخی بدشانسی‌های جدی روحانی در کنار کم‌تدبیری و مدیریت نامتناسب با بزرگی مشکلات، این روند را تشدید کرد. بحران‌های صندوق‌های قرض‌الحسنه که با تحریک برخی ذی‌نفوذان، دامن زده شد، نقطه عطف اعتراضات دی‌ماه گذشته را ایجاد کرد. اگرچه این اعتراضات بزرگ نبود و همه جمعیت شهرها و روستاهای شرکت‌کننده، عدد درخور توجهی را شامل نمی‌شد، اما تأثیرگذاری اجتماعی خود را داشت. طبقه متوسط کاملاً فاصله خود را از آن حفظ کرد؛ چراکه ماهیت خشونت‌آمیز بودن آن نمی‌توانست به تأیید اصلاح‌طلبان و طبقه متوسط ایران برسد. در اعتراضات کازرون رفتار بسیار خشن دیده شد و در اعتراضات صف کامیون‌داران نیز صحنه‌هایی دیده شد که نمی‌توانست قابل تأیید باشد؛ مثلاً اینکه گروهی از معترضان به سمت کامیون‌هایی که در حال کار بودند، سنگ پرتاب می‌کردند تا به زور آنها را مجبور به پیوستن به معترضان کنند. کسانی که انقلابیان را به خشونت طلبی متهم می‌کنند نیز احتمالاً چنین رفتاری را به یاد ندارند و تخریب اموال عمومی به آن شکل در ایام انقلاب رخ نداد. هیچ نوع رفتار خشونت‌طلبانه‌ای نمی‌تواند در آرمان اصلاح‌طلبی تأیید شود. اگرچه این حرکات چندان بزرگ نبود، اما به‌ویژه در میان مسئولان و رسانه‌های کشورهای مشکل‌دار با ایران، به یک نقطه امید تبدیل شد؛ تا جایی که این تصور را ایجاد کرد که کشور در حال سقوط است؛ یک اشتباه محاسباتی کامل که تاوان آن را امروز مردم عادی پس می‌دهند. حرکت اعتراضی بازاریان تهران نیز که شرایط بسیار بدتر از این را در سال‌های ۹۰ و ۹۱ شاهد بودند، نشان داد تلاش‌های رسانه‌ای بیرونی تا حدی نتیجه داده است. حال سؤال اینجاست که چه کسانی می‌توانند این نوع مطالبات را نمایندگی کنند؟ نه طبقه روشنفکر، نه هیچ حزب سیاسی و نه حتی صوف قانونی نمی‌توانند برخی از این رفتارها را تأیید کنند.

ادامه در صفحه ۲

هرج: حسین صفایی

بازداشت سلطان ۲ تنی سکه

صفحه ۵

یادداشت

چهره واقعی عربستان ضد ایران

شیعیان در کشورهای حوزه خلیج فارس و حتی بسن مساجد و حسینیه‌ها و توقیف اموال موقوفات شیعی از برنامه‌های معمول آنان بوده است. سخنرانی‌های متعدد بعضی از علمای سلفی - وهابی بلاد عربی بر ضد شیعیان، صدور فتوای جواز قتل عام شیعیان توسط علمای وهابی وابسته به دربار آل سعود (که مصری‌ها آنها را «فقهاء البتول» یعنی فقیهان وابسته به نفت یا «علماء الشرطه والسلطه» یعنی علمای پلیس و قدرت)، می‌نامند اظهارات ولیعهد و حتی پادشاه سعودی در ملاقات با رئیس‌جمهور آمریکا و تأکید بر لزوم «ضرورت اتحاد کشورهای معتدل! عرب عربستان سعودی، توجه به نکات زیر را توصیه می‌کنم. این روزها در کنار توصیه به دولت برای استفاده از ظرفیت کشورهای دنیا به منظور مقابله با رفتار ستنه‌جویانه ترامپ، برخی نیز خواستار نوعی همکاری منطقه‌ای هستند. نگارنده هیچ‌گاه رابطه با هیچ کشور مسلمانی را رد نکرده است اما برای درک بهتر از نگاه عربستان سعودی، توجه به نکات زیر را توصیه می‌کنم. عربستان بعد از ایجاد وهابیت تاکنون، در جهت تفرقه بین شیعه و سنی کوشیده و پرچمدار ائتلاف ضدایرانی در منطقه بوده است. درباره شکل‌گیری یک اتحاد نامقدس علیه جمهوری اسلامی توسط ارتجاع عرب که با تشویق و شرکت آمریکا و انگلیس انجام شده، قرائن و شواهد بسیاری در چندماهه اخیر مشاهده می‌شود. چند کشور عربی برای ترساندن همه اعراب و ایجاد اختلاف بین مسلمانان، به‌ویژه پس از پیروزی‌ها در عراق و سوریه، مدعی هستند شیعیان این کشورها بیشتر به ایران گرایش دارند تا کشور خودشان. آنان درباره پیدایش هلال شیعی هشدار می‌دهند. به موازات این اظهارات، قتل عام مردم مظلوم یمن و ترورهای تبهکارانه در عراق، انفجار ماشین‌های بمب‌گذاری‌شده توسط وهابی‌ها، عملیات انتحاری توسط تکفیری‌ها در اماکن مقدس تشیع در عراق و مراکز شیعه‌نشین در بغداد و سپس توسعه دامنه ترورهای علما و محدودیت رهبران مذهبی عربستان و بحرین دنبال شد. تبلیغات وسیع ضدایرانی، فشار روزافزون بر مجاز است.

ادامه در صفحه ۴

سیدهای خسرشاهی سفیر پیشین ایران در واتیکان

یادداشت

چرا ترک وطن؟

در زمانی که آرامگاه خیام و بلوار میان آرامگاه‌های خیام و عطار نیشابوری در دست ساخت بود، از نزدیک دیدم. اروپایی‌ها هم حدود صدمیلیون مردم بومی آمریکا را که «سرخ‌پوست» نامیده می‌شدند، کشتند؛ آنچه از مردم محلی باقی مانده است، اجداد سرخ‌پوستان کنونی هستند که با مقاومت در برابر مهاجران -که بهتر است «مهاجمان» نامیده شوند- زیر بار قوانین و مقررات دولت‌های تازه‌تأسیس سفیدپوست نرفتند و در نتیجه از حقوق اجتماعی‌ای که مهاجران وضع کردند، محروم شدند و تا به امروز در مناطق خاصی که از سوی دولت آمریکا محصور شده است، زندگی می‌کنند. در ایران علاوه‌بر حضور اعراب در دوره خلافت دوم و سوم، خاندان پیامبر اسلام نسل اندر نسل به ایران مهاجرت کردند که امروز به نام سادات خوانده می‌شوند. دلیل مهاجرت اولاد پیامبر اسلام به ایران بدرفتاری خلفا پس از حضرت علی(ع) با آنها بود. نتیجه اینکه امروز فقط شمار امامزاده‌ها در ایران حدود صد هزار است که همه آنها مقبره و بارگاه دارند. اینکه چرا این مهاجران محترم در روستاهای دوردست ساکن بوده و در همان‌جا دفن شده‌اند، بدرفتاری حکام شهری و «عسس»‌ها و «شرطه»‌های حکومت با آنها بوده است. حکام مناطق مرکزی و جنوبی ایران آن زمان تابع بغداد بودند و محیط را برای اولاد پیامبر عظیم‌الشان اسلام تنگ کرده بودند. این‌طور نیست که مهاجران آزادی عمل داشتند که هر کجا دلشان می‌خواست بروند. چینی‌ها با ساخت دیوار معروف چین مانع مهاجرت دسته‌جمعی مردم آسیای مرکزی به چین می‌شدند. ایرانیان با ساختن دیوار گران از همین شیوه پیروی می‌کردند. دونالد ترامپ هم با ساختن دیوار در مرز مکزیک به همین شیوه متوسل شده است. اروپاییان شمار مهاجران را با وضع سهمیه کنترل می‌کنند؛ کشورهای غربی، به‌ویژه آمریکا، برای پابین نگهداشتن سطح دستمزد‌ها از یک ضابطه استفاده می‌کنند که عبارت است از کنترل میزان بی‌کاری. بهترین فرمول متداول در آمریکا این است که باید چهار تا پنج درصد متقاضیان کار بی‌کار باقی بمانند تا سطح دستمزد از آنچه هست، بالاتر نرود. فرمول برآورد شمار مهاجر بر پایه همین ضابطه تعیین می‌شود. نسبت به ورود بیش از این میزان مقاومت می‌شود و حتی آنها را که به‌صورت قاچاق وارد آمریکا می‌شوند، دستگیر و اخراج می‌کنند. جنجال اخیر جادکردن کودکان از والدین مهاجر ناشی از همین سیاست است. کودکان مهاجران قاچاق که در خاک آمریکا به دنیا آمده‌اند، از مزایای شهروندی برخوردارند اما پدرمواد آنها چنین حقی را ندارند و باید از کشور اخراج شوند.

احمد عظیمی‌بلوریان استاد پیشین دانشگاه مرینلد

مهاجرت انسان و جانوران راه‌حلی طبیعی و منطقی برای تداوم بقا و یافتن شرایط مطلوب برای زندگی است. پرنندگان نواحی سردسیری مانند سبیری در فصول یخبندان به جایی می‌روند که بتوانند زنده بمانند. غازهای آلاسکا در زمستان به مناطق گرمسیر قاره آمریکا مهاجرت می‌کنند. مناطق متعادل آمریکا از جمله واشنگتن، پایتخت آمریکا، در زمستان تا نیمه سال بعد باتوق همین غذاها است. پرنندگان در مقصد مهاجرت تولیدمثل می‌کنند، جوجه‌های خود را پرورش می‌دهند و سپس به زادگاه اصلی‌شان در آلاسکا برمی‌گردند. انسان هم دقیقاً از همین رویه پیروی می‌کند، با این تفاوت که اگر شرایط مقصد مهاجرت مطلوب باقی بماند، برای مدت بیشتر یا همیشه در آنجا باقی می‌مانند. نمونه‌های بسیار روشنی این حرکت را در مهاجرت اقوام شرقی به خاورمیانه و اروپا در طول تاریخ مشاهده می‌کنیم. حرکت مهاجرت در منطقه‌ای که ایران جزئی از آن به شمار می‌آید، همواره از شرق به غرب بوده است؛ نه برعکس. یک نمونه بسیار گویا در این مهاجرت حرکت مغول‌ها از مغولستان به ایران و سپس به ترکیه کنونی است که در آن تاریخ امپراتوری بیزانس نامیده می‌شد. شماری از بازماندگان آنها به آلمان و هلند و دیگر کشورهای مهاجرپذیر اروپا می‌روند. برعکس این مهاجرت، یعنی مهاجرت اروپاییان به مغولستان، در تاریخ اتفاق نیفتاده است. در این‌گونه حملات مهاجرتی که در منطقه ایران رخ داده، شمار زیادی از ایرانیان به شمال و غرب کشور فرار کردند. اگر آنجا می‌مانند و مقاومت می‌کردند، حتما کشته می‌شدند یا از گرسنگی می‌مردند. مهاجرت تدریجی ایرانیان به غرب ایران، از جمله اروپای شرقی، موجب اختلاط زبان فارسی و زبان‌های محلی شده است. امروز زبان و واژه‌های فارسی با تغییرات جزئی در اروپای شرقی تا یوسنی و هرزه‌گوین رایج است. ایرانی‌تباران هنوز اصالت خود را فراموش نکرده‌اند؛ شاید نام «کی‌روش»، مربی پرتغالی تیم فوتبال ایران، همان «کوروش» باشد. همان بلایی که چنگیزخان و فرزندان او بر سر ایران و ترکیه تا درباری مدیترانه آوردند، مهاجران اروپایی به سرکردگی کریستف کلمب بر سر قاره آمریکا آوردند. مغول‌ها شهرهای ایران از جمله نیشابور را به‌دلیل مقاومت مردم شهری و همکاری نکردن با مهاجمان ویران کردند. من خود بخشی از بازار سفاک‌گران نیشابور قدیم را

ادامه در صفحه ۴

انالله و انا الیه راجعون

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت

پدروی دلسوز و مهربان بزرگ‌خاندان

شادروان مرحوم مغفور حاج سیدمظفر تاج‌زاده

را به اطلاع دوستان و آشنایان محترم می‌رساند.

مراسم ختم آن مرحوم روز جمعه ۱۵/۰۴/۹۷ از

ساعت ۱۱ تا ۱۲:۳۰ در مسجد نور واقع در

میدان فاطمی برگزار می‌شود.

از طرف خانواده‌های تاج‌زاده، فاضل‌هرندی

احمدزاده، امینی، صادقی، محتشمی‌پور

و اقوام و آشنایان

شرق

روزنامه

تحويل روزنامه درب منزل یا محل کار شما بدون هزینه ارسال

۸۸۲۰۹۵۹۳

۸۸۱۹۸۹۶۴